

Tanítási tervezet¹

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2021.04.21. 9:15

Iskola, osztály: gimnázium, 7.c

Iskola neve és címe: ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium és Kollégium, Budapest, Papnövelde u. 4, 1053

Tanít: Téglás Attila

Témakör megnevezése: VI. – Ázsia földrajza

Tanítási egység (téma) címe: Csúcstechnológia a hagyományok országában – Japán

Az óra (jellemző) típusa: Ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Megismertetni a diákokat egy eddig nem tanult ország földrajzi adottságaival, történelmével, és jelenlegi helyzetével a világban
- Megmutatni az összefüggéseket a különböző ok-okozatok között, valamint közelebb szeretnék hozni egy eddig általuk nem ismert kultúrát
- Meglévő tudás ellenőrzését és felhasználását is feladatomban tartom, így számos olyan elem található meg az óratermben, amellyel már találkoztak a diákok.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Következtetések levonása képek és ábra alapján, valamint az előzetes tudás felhasználásával
- Összefüggések megértése folyamatábrák alapján
- Empátia fejlesztése a különbözőség bemutatásával és megismertetésével
- Kulturális sokszínűség bemutatása
- IKT készségek fejlesztése a menti.com segítségével
- Előzetes topográfiai tudás felhasználása, azok közötti összefüggések bemutatása

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- idegen országok kultúrájának megismertetése, a sokszínűség bemutatása
- Empátia erősítése
- Digitális kompetencia fejlesztése az online térben való foglalkoztatás által
- Társadalmi kompetencia, azon belül az interkulturális kompetencia erősítése a tőlünk eltérő kultúrák bemutatásával
- Kommunikációs kompetencia fejlesztése az egyéni válaszadás, a gondolkodtató kérdések megválaszolása és az előzetes tudás általi kérdések megválaszolása által

---

¹ Elkészítéséhez különös gondossággal tanulmányozza át a módszertani tankönyv alábbi részeit: A tanulási folyamat (http://geogo.elte.hu/images/6_Tanulasi_folyamat_OK.pdf), Szervezeti és munkaformák (http://geogo.elte.hu/images/7_Szervezeti_munkaformak_OK.pdf)

2.4. Oktatási követelmények:

- a. Fogalmak:
  - új: szigetország, kereskedelmi flotta, halászflootta, japán csoda, összefüggő városövezet
  - megerősítendő: nyári monszun, téli monszun, meleg tengeráramlat, hideg tengeráramlat, tajga, mérsékelt övezeti monszun, kőzetlemez-mozgások
- b. Folyamatok:
  - új: japán csoda, technopolisz-program,
  - megerősítendő: iparosodás, kőzetlemez-mozgások hatásai,
- c. Összefüggések:
  - új: szigetország és a kereskedelem kapcsolata, high-tech technológiákba való beruházás hatásai, földrajzi fekvés hatása az éghajlatra
  - megerősítendő: éghajlat hatása a mezőgazdaságra, ásványkincsek mértékének hatása a gazdaságra, gazdasági kitettség hatása a kereskedelemre
- d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: Képek, diagrammok és zene általi következtetések levonása és összefüggések felismerése

2.5. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):

Digitális kompetencia fejlesztése az online térben való foglalkoztatás által, az online térben való kommunikálás, feladatmegoldás és feladatértelmezés segítségével, társadalmi kompetencia, azon belül az interkulturális kompetencia erősítése a tőlünk eltérő kultúrák bemutatásával, egyéni vagy eltérő kulturális elemek ismertetésével, kommunikációs kompetencia fejlesztése az egyéni válaszadás, a gondolkodtató kérdések megválaszolása és az előzetes tudás általi kérdések megválaszolása által.

3. Szemléltető és munkaeszközök

Microsoft PowerPoint (tematikus térkép, éghajlati diagram, képi források, szöveges források, zenebejátszások) térkép, tankönyv, Menti.com

4. Felhasznált irodalom

- Pokk Péter– Láng György: Földrajz 7. munkafüzet
- Alexa Péter – Gruber László – Szöllősy László – Ütőné Visi Judit: Földrajz 7. tankönyv
- Japan – Earthquakes & tectonics (educational):
<https://www.youtube.com/watch?v=5BHnf1wGD9w&t=200s>
- Képek forráshelye: Google

5. Mellékletek jegyzéke

Az óra részletes felépítése²

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	Ráhangolódás Előzetes tudás felelevenítése, Japán térbeli elhelyezése Órai anyag rövid bemutatása, felkonferálása	-	-	-	1. dia
1-4'	Ráhangolódás Menti.com: Mi jut eszetekbe Japánról? Erre a legszívesebb válaszokat várom, minél több kulturális motívum, érdekesség, egyediség előfordulását szeretném elérni, mellyel a diákok ráhangolódnak a témára, felelevenítik korábbi tudásukat és tapasztalataikat. A szófelhőbe adott válaszokat közösen átbeszéljük, értelmezzük		megbeszélés	Frontális osztálymunka	2. dia
4-8'	Japán földrajzi helyzete I. kőzetlemez-mozgások iránya és hatása, vulkanizmus kialakulása a Cirkumpacifikus-hegységrendszerben, földrengések kialakulásának oka és következménye Kőzetlemezek ütközése és alábukása következtében kialakult folyamatok: vulkanizmus, földrengések. Földrengések következményeinek bemutatása, helyszínük megnevezése. Fukushimai atómerőmű katasztrófájának rövid ismertetése (földrengés történt, majd a földrengés által okozott rengés szökőárat indított, ami jelentős kárt okozott a tengerparti erőműben)	Új ismeretek átadása	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	3. dia

² A részletes felépítés azt jelenti, abban olyan részletességgel kell szerepelni a dolgoknak, hogy bárki követni tudja az órát. Az óra menete oszlopban le kell írni pontosan a történéseket, a főbb tanári kérdéseket vagy tanulói feladatokat, illetve meg kell jelennie kulcsszavakban a földrajzi tartalomnak is. Minden történéshez tartozik mozzanat, módszer és munkaforma, legtöbbször eszköz is. Az eszközöket is konkrétan kell megnevezni.

8-13'	<p>Japán földrajzi helyzete II. Japán nagyobb szigeteinek megnevezése, a Japán-szigeteket határoló tengerek és szoros megnevezése, meleg- és hideg tengeráramlások rövid ismertetése, ezek fűtő- és hűtő hatásainak feltárása tanári kérdések által (mire emlékeztek, hogyan befolyásolják egy terület éghajlatát a tengeráramlások?) a szárazföldi területekre. Nyári és téli monszun irányának megmutatása, hatásainak átbeszélése (Milyen jellemzőkkel rendelkezik a nyári monszun? Milyen tulajdonsága van a téli monszonnak?). Japán éghajlati átmenetének bemutatása. Jobb oldalt Japán népességének, területének, fővárosának és államformájának feltüntetésé</p>	Új ismeretek átadása	Tanári közlés kérdve kifejtés	Frontális osztálymunka	4. dia
13-16'	<p>Japán mezőgazdasága Kevés termőföld van, így ezeket kisparaszti gazdaságok művelik fejlett technikai eszközökkel, trágyázással, ezzel megnövelve a termőföld hatékonyságát. A termőföldek javarészt rizsföldekként vagy teaültetvényekként művelik. Emellett egyre keresettebb a hivatalosan csak Japánban tenyésztett Kobe/Wagyu marha, mely világhírű húsról. Másik világhírű ételük a sushi, mely rizsből és nyers halból áll. <u>Tudtok-e mondani valamilyen más, híres japán ételt?</u></p>	Új ismeretek átadása	Tanári közlés megbeszélés	Frontális osztálymunka	5. dia
16-21'	<p>Egyéni feladat Munkafüzeti feladatot egyénileg kell megoldani, majd a megoldásokat közösen megbeszéljük. Az ország sajátos éghajlati vonása az, hogy az éghajlati prekonceptió alapján a nyári hónapokban nagyon magas csapadékmennyiséggel kéne rendelkeznie, télen pedig nagyon alacsony csapadékmennyiséggel. Ezzel szemben a csapadék csaknem kiegyensúlyozott,</p>		Diagram elemzés	Egyéni munka	6. dia

	egyenletes, ennek oka, hogy a téli monszon a kínai tengerpartig kevés csapadékot szállít, azonban a Japán-tenger felett párát szállít, így Japán hegyeihez érve ezeket újra kibocsátja, ezzel jelentős csapadékhoz juttatva a területet.				
21-24'	Japán történelme I. Japánt a középkorban a különböző shogunok uralták, melyek seregeikben jelentős samuráj csapatokat tartottak. Az újkorban a gyarmatosító hatalmak térfoglalása miatt az ország bezárt, elzárkóztak, de az amerikai flotta 1854-ben „felnyitotta” az országot. Onnantól jelentős iparosodás ment végbe az országban, a XX. századtól kezdve már expanziós hadműveleteket folytattak, ami a II. világháborúban csúcsondott ki. Japán fanatizmusát a Hiroshimára és Nagasakira ledobott atombombák törték meg, mellyel maga az ország is gazdaságilag összeomlott.	Új ismeretek átadása	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	7. dia
24-27'	Japán történelme II. A különböző nemzetközi segélyek és befektetések következtében az ország jelentős technikai fejlettséget ért el, termékei csúcsmínőségeinek köszönhetően jelentős kereslet alakult ki, mely következtében Japán egy főre jutó GDP-je elérte Nagy-Britanniáét és megközelítette az Egyesült Államokét.	Új ismeretek átadása	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	8. dia
27-31'	Japán termékei Japán csúcstechnológiájára pár példa: <u>Mit látunk az alábbi képeken, tudja-e valaki, hogy milyen márkák ezek?</u> Ezek után a termékeket megnevezzük, majd megkérdezem, hogy: <u>Milyen egyéb híres japán termékeket tudtok mondani?</u>	Új ismeretek átadása	megbeszélés kérdve kifejtés	Frontális osztálymunka	9. dia
31-33'	Japán főbb gazdasági területei Tokio-Kawasaki-Yokohama és Osaka-Kyoto-Kobe	Új ismeretek átadása	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	10. dia

	<p>városok gazdasági súlyának bemutatása, összefüggő városövezeteinek átbeszélése. A technopolisz-program bemutatása és eredményeinek ábrázolása a térképen.</p> <p>Japán ipara jelentős mértékben támaszkodik a külföldről beáramló nyersanyagokra, hiszen az ország erőforrásokban szegény. Ennek üzemeltetésében jelentős szerepet vállal japán kereskedelmi flottája, az élelmezés-ellátásban pedig Japán halászflojtája.</p>				
33-36'	<p>Kulturális sokszínűség Tokió belvárosának egy kép általi bemutatása, futurista mivoltának érzékeltetése, majd vele szembe állítva Kyoto óvárosának bemutatása. A két város képének összevetése: <u>Milyen különbségeket vesztek észre a két kép között? Milyen ruhába vannak a két képen az emberek?</u></p>	Új ismeretek átadása	Összehasonlító elemzés	Frontális osztálymunka	11. dia
36-37'	<p>Tokiói olimpia Tokió 2020-ban rendezte volna a nyári olimpiát, azonban a koronavírus következtében ezt elhalasztották 2021 nyarára. Korábban már tartott Tokió olimpiát, valamint a mostanit Tokió belső területein és kiterjedt agglomerációs területén rendezik.</p>		Tanári közlés	Frontális osztálymunka	12. dia
37-41'	<p>Dalok összehasonlítása Közösen meghallgatjuk a két dalból egy-egy részletet. Az első egy hagyományos japán zene, a második egy modern feldolgozás, remix. A diákok feladata, hogy a két dal között hasonlóságokat találjanak: <u>Milyen hasonlóságot hallottatok a két dalban? Mi az, amiben mások?</u> Ezek után a két dal borítója közötti hasonlóságokat is átbeszélünk (a festészeti stílus nagyon hasonló, nagy vonásokkal és aprólékos</p>	Új ismeretek átadása	megbeszélés	Frontális osztálymunka	13. dia

	munkával kialakított festmények).				
41-45'	<p>Összefoglalás <u>A hallottak tudatában hogyan írnád le röviden Japánt?</u> A feladat célja az órán hallott fogalmak, egyediségek rögzítése, a gyerekek véleményváltozásának végig követése és megjelenítése. A különböző üzenetablakokra tanári reakció, visszacsatolás. A válaszok megadása után pár mondatos összefoglalás: az elmaradt társadalomból hogy lett a világ egyik legfejlettebb országa, honnan hová jutottak ők és mi a mai órán és mit tanultunk az éghajlatáról, gazdaságáról és kultúrájáról.</p>	Összegzés	megbeszélés tanári közlés	Frontális osztálymunka	14. dia
45'	<p>Kiköszönő dia Japán hagyományos köszönésével, a meghajlással való elköszönés és az óra befejezése</p>	-	-	-	15. dia

Melléklet

Az órán felhasznált .ppt-t az emailben csatoltam.